

European Computer Driving Licence – e-Skills pentru sectorul public în România

Irinuca Văduva

ECDL

Consiliul European al Societăților Informatice Profesionale (CEPIS – Council of European Professional Informatics Societies), cea mai importantă asociație europeană de IT&C, a creat European Computer Driving Licence, un standard de certificare a abilităților de utilizare a computerului.

Astăzi, **permisul european de conducere a computerului (ECDL – European Computer Driving Licence)** este cel mai răspândit program de certificare a competențelor digitale **recunoscut la nivel internațional în 150 de țări** și numără până în prezent **13 milioane de persoane înregistrate în program.**

Permisul ECDL este folosit și recunoscut la nivel mondial de companii de renume, în administrație sau în instituții de învățământ de prestigiu, programul fiind cunoscut în afara Europei sub numele de International Computer Driving Licence ICDL.

ECDL în România

ECDL ROMANIA este operatorul național al licenței ECDL (European Computer Driving Licence) și activează de peste 10 ani în România, timp în care a dezvoltat o rețea națională de centre de testare acreditate ECDL, asigurând tuturor candidaților oportunitatea de a obține și de a-și certifica la un anumit nivel competențele digitale. În rețeaua de centre de testare acreditate ECDL se regăsesc instituții de învățământ (universități, licee, școli), centre de pregătire pentru administrație și centre de pregătire profesională din toate orașele mari ale țării.

Misiunea ECDL ROMANIA constă în îmbunătățirea nivelului de cunoștințe de bază privind tehnologia informației, de asigurare a unui nivel ridicat de competență în utilizarea calculatoarelor personale și de instituire a folosirii computerelor în conformitate cu standardele recomandate la nivelul Uniunii Europene.

Obiectivele ECDL Romania:

- să se asigure că toți cetățenii beneficiază de oportunitatea de a obține competențe digitale;
- scăderea numărului de persoane care nu au abilități de utilizare a computerului în mod eficient;
- integrarea competențelor ICT în politicile naționale pentru educație;
- promovarea programelor pentru competențe digitale și perfecționarea și modernizarea sistemului educațional din România;
- luarea de măsuri astfel încât grupurile marginalizate precum șomerii, bătrânii, persoanele cu dizabilități și cei aflați în zone izolate să participe și să se integreze în societatea informațională;
- dezvoltarea de politici care urmăresc îmbunătățirea și dezvoltarea aptitudinilor ICT, utilizând certificarea ca rezultat măsurabil a investiției în programe de aptitudini digitale.

ECDL adoptat de sectorul public din România

După un model a numeroase țări europene, standardul ECDL a fost ales pentru programele de pregătire ale administrației publice din România, prin HG nr. 1007/2001, în care, referitor la pregătirea funcționarilor publici ca utilizatori ai tehnologiei informaționale, se menționează următoarele:

„Cursurile de instruire și perfecționare vor urma modelul «Licenței Europene de Operare pe Computer» (ECDL), care a fost adoptat ca standard de guvernele mai multor țări. Ministerul Educației și Cercetării trebuie să recomande această abordare tuturor liceelor cu profil tehnic; ECDL a fost propus tuturor statelor membre ale UE ca certificat standard pentru calificarea de bază în utilizarea calculatorului. [...] Cursurile vor consta, în mare parte, în practica efectivă pe calculator și vor necesita structuri adecvate pe întregul teritoriu al țării. Centre cu laboratoare pentru instruirea și certificarea ECDL vor fi înființate în toate municipiile reședință de județ și în multe licee, ca și în câteva departamente universitare. În prima fază, în program vor fi implicați aproximativ 250.000 de angajați publici.”

HG nr. 1007/2001 a fost completată cu **Ordinul Ministrului Administrației Publice nr. 252/2003** pentru aprobarea Normelor Metodologice privind instruirea

și specializarea în domeniul informaticii a funcționarilor publici, care prevede folosirea standardului ECDL la nivelul instruirii primare.

Prin urmare, a fost implementată o strategie consistentă de reformă a administrației publice în România, iar ECDL a fost adoptat ca standard de dezvoltare a capacității instituționale din cadrul administrației publice centrale și locale.

Instruire și certificare ECDL finanțate prin intermediul fondurilor structurale

Pe lângă direcționarea sprijinului către grupurile care întâmpină dificultăți specifice în găsirea unui loc de muncă, precum femeile, tinerii, lucrătorii mai în vârstă, migranții și persoanele cu dizabilități, finanțările FSE sprijină, de asemenea, întreprinderile și lucrătorii în vederea adaptării la schimbare. Acest lucru este posibil prin susținerea inovației la locul de muncă, a învățării de-a lungul vieții și a mobilității lucrătorilor. ECDL este un program cu amplă accesare în cadrul finanțărilor nerambursabile europene din fonduri structurale, susținând atât informatizarea resursei umane, cât și a mediului de afaceri și a sectorului public pentru o societate cât mai coezivă și incluzivă.

Aderarea la programul de certificare ECDL și includerea acestuia ca indicator-cheie de performanță pentru funcționarii publici din România, în cadrul strategiei de reformă la nivelul administrației publice din perioada 2007-2013, a decurs din conștientizarea deficiențelor semnificative la nivelul competențelor digitale ale acestora.

Programe de certificare ECDL a administrației publice s-au derulat încă din perioada de preaderare și astfel angajați din diferite instituții publice locale, în special primării, consilii județene, dar și case de pensii, case de cultură, direcții sanitar-veterinare, unități sanitare etc. s-au certificat la standardul european de utilizare a computerului.

În 2009, Agenția Națională a Funcționarilor Publici a inițiat un proiect la nivel național, „Standarde Europene în utilizarea tehnologiei informației în administrația publică – program național de certificare a funcționarilor publici” cod SMIS 2773, care a urmărit dezvoltarea competențelor digitale ale funcționarilor publici din cadrul administrației publice centrale și locale. 12.000 de funcționari publici au fost incluși în program, ECDL fiind standardul de evaluare a competențelor ICT utilizat de Ministerul Administrației Publice din România.

Implementarea programului de instruire și testare ECDL a contribuit semnificativ la îmbunătățirea fluxului de lucru al funcționarilor publici, la finalul proiectului raportându-se o eficiență crescută în administrarea sarcinilor și scăderea timpului necesar în rezolvarea cerințelor de la locul de muncă. Încrederea în abilitățile proprii de utilizare a computerului a crescut: „Îmi aduc

aminte de un citat cu care începe manualul ECDL: „Știi să folosești calculatorul?”. În acest moment, pot să spun cu tărie că da, știu.” – Cosmin Sandu, absolvent ECDL în cadrul proiectului.

„Standarde Europene în utilizarea tehnologiei informației în administrația publică – program național de certificare a funcționarilor publici”

Context

Necesitatea unui proiect larg de dezvoltare și certificare a competențelor digitale pentru funcționarii publici a fost identificată în urma unei analize efectuate de Agenția Națională a Funcționarilor Publici (ANFP) la nivel național.

Astfel, proiectul și-a propus rezolvarea următoarelor probleme:

- pierderi de timp cauzate de operarea ineficientă a computerelor și de gradul scăzut de utilizare a aplicațiilor IT;
- niveluri scăzute de eficiență administrativă și productivitate din cauza slabei pregătiri în informatică a personalului angajat;
- slaba calitate și lipsa promptitudinii serviciilor oferite cetățeanului;
- inexistența unei baze de date unitare și integrate, la nivel național, care să conțină numărul de funcționari publici ce au fost certificați ECDL;
- costuri ridicate prin utilizarea cu preponderență a serviciilor telefonice în relația cu ANFP;
- slaba motivare a funcționarilor publici;
- consum mare de hârtie.

Ca urmare, Agenția Națională a Funcționarilor Publici a inițiat în 2008 proiectul „Standarde Europene în utilizarea tehnologiei informației în administrația publică – program național de certificare a funcționarilor publici”, cod SMIS 2773, care a urmărit sprijinirea măsurilor în vederea implementării reformei administrației publice. Proiectul a atras fonduri destinate dezvoltării unei administrații publice competente și profesionalizării funcției publice, în scopul furnizării de servicii publice de calitate pentru cetățean.

Contractul de finanțare dintre Ministerul Administrației și Internelor și Agenția Națională a Funcționarilor Publici a fost semnat în anul 2009 în data de 26 august.

Proiectul a avut drept scop dezvoltarea abilităților de operare PC, recunoscute la nivel internațional prin Permisul European de Conducere a Computerului (ECDL), a 12.000 de funcționari publici din cadrul administrației publice centrale și locale și îmbunătățirea comunicării/relaționării acestora cu ANFP.

Beneficiarii proiectului au fost 1.287 de instituții și autorități publice centrale și locale:

- 432 de primării de comune;
- 34 de instituții ale prefectului;
- 35 de consilii Județene;
- 151 de primării de orașe și municipii;
- 635 de instituții și autorități publice din cadrul administrației locale și centrale.

Grup-țintă

12.000 de funcționari publici din cadrul administrației publice centrale și locale:

Nivel	Categorie	Număr	Procent
gen	Bărbați	3902	33%
	Femei	8098	67%
vârsta	Vârsta 15-24	38	0,32%
	Vârsta 25-54	10962	91,35%
	Vârsta 55-64	1000	8,33%
studii	Studii superioare	11024	92%
	Studii postliceale	125	1%
	Studii medii	851	7%

Cei 12.000 de funcționari publici au fost instruiți și certificați ECDL Complet pe următoarele module ECDL:

- modulul 1 Conceptele de bază ale tehnologiei informației (IT);
- modulul 2 Utilizarea computerului și organizarea fișierelor;
- modulul 3 Procesare de text;
- modulul 4 Calculul tabelar ;
- modulul 5 Baze de date;
- modulul 6 Prezentări – Power Point;
- modulul 7 Informație și comunicare.

Proiectul și-a propus inițial un procent de certificare de 75% dintre participanți, însă în urma proiectului 97,77% dintre funcționarii publici implicați au obținut certificarea ECDL. Această rată de succes a demonstrat cât de adecvat a fost programul ECDL pentru segmentul vizat.

Indicatori

A fost aplicat, în cadrul fiecăreia dintre seriile de instruire, același tip de test practic, atât înainte, cât și după instruire, în vederea elaborării unei evaluări comparative între stadiul inițial și final:

- 12.000 de funcționari publici instruiți;
- 11.732 persoane certificate ECDL din care 11.266 certificări ECDL COMPLET obținute și 466 certificări ECDL START obținute;

- 7 module de formare;
- 302.523 zile de instruire.
- 167 trainerii;
- 6 serii de instruire;
- 816 grupe de cursanți formate;
- 154 de săli de curs;
- 12.000 de manuale de formare.

În cadrul proiectului s-a evaluat și impactul efectiv al instruirii și certificării prin programul ECDL.

Peste 400 de participanți au fost testați înainte și după sesiunile de training și testare ECDL pentru a se putea urmări evoluția competențelor de utilizare a computerului:

- timpul de prelucrare a informațiilor în format electronic a scăzut cu 62%, ceea ce denotă îmbunătățirea competențelor ITC pentru funcționarii publici, în special cu efecte asupra managementului timpului și a administrării resurselor pentru soluționarea sarcinilor ce implică lucrul cu computerul;

- performanța în lucrul cu calculatorul s-a îmbunătățit cu 92% în rândul participanților ce au fost evaluați, demonstrând creșterea competențelor digitale, dar și a gradului de încredere;

- eficiența, definită ca raport între performanță și timp, s-a îmbunătățit cu 89%;

- comunicarea dintre angajații instituțiilor participante în cadrul proiectului și cetățeni a fost considerată că s-a îmbunătățit de către 74% din personalul de conducere;

- colaborarea cu ANFP în activitatea de elaborare și transmitere a documentației specifice în urma parcurgerii cursurilor de instruire ECDL a fost apreciată în mare și foarte mare măsură că s-a îmbunătățit de 69% dintre personalul de conducere;

- reducerea costurilor administrative;

- capacitate de management îmbunătățită la nivelul instituțiilor și autorităților publice ai căror funcționari publici au beneficiat de instruire.

La finalizarea fazelor de instruire și testare ECDL, participanții au raportat beneficii concrete, precum mai puțin timp petrecut pentru crearea și administrarea documentelor, a foilor de calcul, bazelor de date sau prezentărilor. Obținerea unei certificări importante și recunoscută internațional a fost în mod clar un factor de impuls pentru motivarea și încrederea în sine a funcționarilor publici și s-a regăsit în gradul ridicat de comunicare dintre instituțiile publice și cetățeni.

Instruirea și testarea ECDL au contribuit semnificativ la fluxul de lucru al funcționarilor publici, raportându-se o eficiență crescută în administrarea sarcinilor și mai puțin timp necesar pentru sarcinile administrative. Funcționarii

publici au remarcat o dezvoltare a calității muncii datorită instruirii, testării și certificării ECDL.

Rezultatele proiectului

Prin implementarea proiectului s-a reușit:

- sprijinirea a 12.000 de funcționari publici în vederea însușirii noțiunilor și dezvoltării abilităților pentru a lucra cu aplicațiile informatice;
- continuarea activității de formare a personalului prin organizarea unor sesiuni de instruire adecvate necesităților identificate atât la nivel central, cât și local;
- dezvoltarea mecanismului de coordonare între ANFP și departamentele de resurse umane din instituțiile și autoritățile publice, prin creșterea abilităților de lucru cu computerul și a transmiterii de date și raportarea în format electronic;
- competențe certificate la nivel european – bază pentru evaluarea performanțelor;
- baza de date care conține date privind numărul de funcționari publici certificați ECDL;
- degrevarea instituțiilor ai căror funcționari au beneficiat de instruire și certificare de orice fel de responsabilități în ceea ce privește instruirea;
- proiectul a completat acțiunile derulate și a venit în sprijinul angajaților în vederea creșterii productivității, eficienței acestora și eficacității organizației.

Competențele obținute de funcționarii publici în urma programului de certificare ECDL au dezvoltat capacitatea acestora de a putea lucra cu maximă eficacitate. Datorită reducerii timpului petrecut cu generarea și administrarea documentelor a fost îmbunătățită eficiența în ansamblu a administrației publice din România, ceea ce a dus la o comunicare mult mai bună între cetățeni și instituțiile publice. Acest fapt a avut impact asupra resurselor și costurilor implicate din perspectiva administrației publice și a avut un efect pozitiv asupra timpului și resurselor consumate de companiile și cetățenii din România, de asemenea.

Autoritățile centrale, regionale și locale care se confruntă cu diverse situații din cauza lipsei competențelor digitale de bază în rândul angajaților ar putea lua ca exemplu acest tip de proiect.

Programele ECDL pot determina o persoană să devină complet competentă în lucrul cu computerul și pot fi adaptate la nevoile locale și regionale. Certificările recunoscute internațional dovedesc angajatorului faptul că funcționarii publici dețin aptitudinile necesare pentru a-și îndeplini sarcinile.

Autoritățile administrative și guvernamentale din România ar putea beneficia astfel de instruirea și certificarea ECDL pentru ceilalți funcționari publici care nu au putut fi selectați în cadrul acestui proiect.

Un astfel de proiect implementat cu succes cu cofinanțare din Fondul Social European ar putea fi replicat și în alte țări care urmăresc reforma sectoarelor din administrația publică. Mecanismele schimbării se constituie în primul rând din recunoașterea nivelului de competență digitală foarte slab în rândul funcționarilor publici și apoi din decizia de a declanșa o reformă a administrației publice concentrată în special pe gradul de eficiență a funcționarilor publici.

Certificările ECDL asigură o soluție pentru insuficiențele competențe ITC ale administrației publice. Instruirea funcționarilor publici și dezvoltarea competențelor ITC ale acestora au reprezentat premisele pentru succesul derulării reformei administrative angajate. Instruirea și certificarea funcționarilor publici au reprezentat primul pas în abordarea capitalului uman din administrația publică insuficient calificat și au fost esențiale în continuarea implementării reformei administrative.

Prin adoptarea programelor ECDL, Ministerul Administrației Publice din România a avut succes în continuarea reformelor administrative necesare la nivelul mai multor sectoare guvernamentale, cu o asigurare de înalta calitate încă de la debutul strategiei.

Certificarea ECDL a asigurat o evaluare foarte clară a investiției în instruirea funcționarilor publici și a funcționat ca un indicator al calității trainingului și de asemenea ca un factor de motivare a angajaților pentru a finaliza cu succes etapa de instruire.

Bibliografie

Website ECDL ROMANIA, <http://www.ecdl.ro/>

Website ANFP, <http://www.anfp.gov.ro/PaginaContinut.aspx?Id=327>